

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	THM 102 Turizmə giriş– 3KU (6 ECTS)
	Departament	İqtisadiyyat və Menecment
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026/2027-ci ilin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Atakışiyeva Leyla
	E-mail:	Leyla.atakishiyeva@khazar.org
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	Yoxdur	
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	1. Mühazirə mətnləri. 2. Anderson, W., & Westcott, M. (Eds.). (2020). Introduction to Tourism and Hospitality in B.C. 2nd Edition. BCcampus. 3. https://www.untourism.int	
Kursun təsviri	Bu kurs turizmin sosial-iqtisadi mahiyyətini, formalaşma qanunauyğunluqlarını və müasir turizm sənayesinin strukturunu öyrənməyə həsr olunmuş giriş xarakterli kursdur. Kurs çərçivəsində turizmin subyekt və obyektləri, turizmə təsir edən amillər, turizmin forma və növləri, turizm məhsulu və turizm bazarının fəaliyyət prinsipləri, turizm marşrutlarının təsnifatı, ətraf mühitin mühafizəsi, turizmdə rəsmiyyətçilik, təhlükəsizlik və sığorta məsələləri, turizm fəaliyyətinin hüquqi tənzimlənməsi, habelə beynəlxalq turizm təşkilatlarının fəaliyyəti araşdırılır. Mühazirələr, qrup müzakirələri və praktiki tapşırıqlar vasitəsilə tələbələrdə turizm sahəsində analitik təfəkkür və peşəkar bacarıqlar formalaşdırılır.	
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi tələbələrdə turizmin nəzəri-metodoloji əsasları, turizm sənayesinin quruluşu və fəaliyyət mexanizmi barədə sistemli bilik formalaşdırmaqdır. Kurs turizmin iqtisadiyyata təsirini, turizm bazarının fəaliyyət prinsiplərini, turizm məhsulunun formalaşma xüsusiyyətlərini, habelə turizm fəaliyyətinin hüquqi tənzimlənməsini və beynəlxalq əməkdaşlıq formalarını təhlil etmək bacarığını inkişaf etdirir. Bundan əlavə, kurs tələbələrdə tənqidi təhlil, komanda daxilində işləmə və məlumatın etibarlı mənbələr əsasında qiymətləndirilməsi bacarıqlarını, o cümlədən müasir rəqəmsal alətlərdən (o cümlədən süni intellekt əsaslı vasitələrdən) məsuliyyətli istifadə vərdişlərini formalaşdırmağı hədəfləyir.	
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<i>Fənni uğurla bitirdikdən sonra tələbə:</i> – Turizmin mahiyyətini, predmetini, məqsəd və vəzifələrini, əsas anlayışlarını və turizm haqqında elmin formalaşma mərhələlərini izah edə biləcək. – Turizmin formalarını və məqsədinə görə əsas növlərini təsnifləndirə, turizmə təsir edən amilləri təhlil edə biləcək. – Turizm sənayesinin əsas komponentlərini, turizm məhsulunun xüsusiyyətlərini və formalaşma mexanizmini, həmçinin turizm bazarının strukturunu və fəaliyyət prinsiplərini izah edə biləcək. – Turizm marşrutlarını təsnifləndirə, müxtəlif turizm marşrutlarının xüsusiyyətlərini müəyyən edə və Azərbaycanın əsas turizm potensialını turizm istiqamətləri üzrə qiymətləndirə biləcək. – Turizmin ətraf mühitə və ictimai həyata təsirini qiymətləndirə, davamlı turizm və ətraf mühitin qorunması prinsiplərinin turizm fəaliyyətində tətbiqini izah edə biləcək. – Turizm fəaliyyətində tətbiq olunan rəsmiyyətçilik və formallıqları, təhlükəsizlik və sığortalanma məsələlərini, həmçinin turizm fəaliyyətinin hüquqi əsaslarını	

	müəyyənləşdirə və izah edə biləcək. – Turizm sahəsində beynəlxalq əlaqələrin təşkilini, BMÜTT-nin (UNWTO) rolunu və dünyanın qabaqcıl turizm ölkələrinin təcrübəsini təhlil edə, həmçinin rəqəmsal texnologiyalar və Süni İntellekt (Sİ) alətlərinin turizm sənayesində tətbiq imkanlarını qiymətləndirə biləcək.		
Tədris metodları	Məşğələ		x
	Qrup müzakirəsi		x
	Praktiki tapşırıqlar		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Yoxlama (quiz)		10
	Təqdimat		10
	Davamiyyət		5
	Aktivlik		5
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Tədris qaydaları	Davamiyyət: Tələbənin dərslərdə davamlı şəkildə iştirakına görə verilir. 25 faiz qayıb limitini keçən tələbələrin final imtahanlarında iştiraklarına icazə verilməyəcək. Aktivlik: Tələbələr dərs müddətində <i>sual -cavabda aktiv iştirak</i> etməlidirlər. Yoxlama (quiz): Semestr ərzində bir quiz olacaq və 5 bal ilə qiymətləndiriləcək. Quiz üzrə sual və tapşırıqlar keçilən mövzular üzrə salınacaq. Qrup işi təqdimatı: Tələbələr təqdim etmək üçün mövzular seçəcəklər və qruplar formalaşacaq. Qrup işi təqdimatları son dərslərdə təqdim edilir. Təqdimat müddəti 10-15 dəqiqə təşkil edir. Tələbələrin semestr sonu mövzu üzrə slayd-şou təqdimatlarına görə 10 bal veriləcəkdir. Verilən mövzu araşdırılmalı və daha geniş şəkildə təqdim edilməlidir. Dəyərləndirmə ümumi qrup işinə aparılır. Süni intellekt (Sİ) alətlərindən istifadəyə dair yanaşma: Turizm sənayesi bu gün rəqəmsal çevrilmənin önündə gedən sahələrdən biridir: fərdiləşdirilmiş səyahət tövsiyələri, çat-botlar vasitəsilə müştəri xidməti, dinamik qiymətqoyma və gəlir idarəetməsi, tərcümə alətləri və marketinq məzmununun avtomatlaşdırılması bu proseslərin bir hissəsidir. Bu baxımdan fənn həm tələbələrin akademik işlərində süni intellekt alətlərindən məsuliyyətli istifadəsinə, həm də bu alətlərin turizm sənayesindəki tətbiqinin anlaşılmasına önəm verir. <i>İcazə verilən istifadə:</i> - Mövzu üzrə əlavə məlumat axtarışı, anlayışların izahının aydınlaşdırılması və müstəqil öyrənmə prosesində dəstək məqsədilə istifadə. - Təqdimatlar üçün ilkin fikir və struktur (outline) yaratmaq, materialın dil və qrammatik cəhətdən yoxlanılması. - Özünüyoxlama üçün praktiki sual və testlərin generasiyası. <i>İcazə verilməyən istifadə:</i> - Ara və yekun imtahanlar, eləcə də auditoriyada keçirilən testlər/yoxlama işləri zamanı hər hansı Sİ alətindən istifadə qadağandır. - Sİ tərəfindən yaradılmış mətnin tam və ya əsaslı hissəsinin redaktə edilmədən, mənbə göstərilmədən özününküymüş kimi təqdim edilməsi. <i>Şəffaflıq tələbi:</i> Tələbə yazılı iş (təqdimat) hazırlayarkən hər hansı Sİ alətindən istifadə etmişdirsə, bunu işin sonunda qısa qeydlə (istifadə olunan alət və məqsədi göstərilməklə) bildirməlidir. Bu bəyan tələbəni işin məzmununa görə məsuliyyətdən azad etmir — təqdim olunan işin dəqiqliyinə, orijinallığına və elmi səviyyəsinə görə məsuliyyət tələbənin üzərindədir. <i>Akademik dürüstlük siyasəti ilə əlaqə:</i> Yuxarıda qeyd olunan qaydaların pozulması (bəyan edilməmiş və ya imtahan zamanı icazəsiz Sİ istifadəsi) olduqda, müvafiq iş "0" (sıfır) bal ilə qiymətləndirilir.		

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	19.09.26	Turizmin əsasları fənninin predmeti, məqsəd və vəzifələri	Mövzu 1
2.	26.09.26	Turizm haqqında elmin təşəkkülü. Turizm sahəsində beynəlxalq əlaqələrin təşkili.	Mövzu 2
3.	03.10.26	Turizmə təsir edən amillər. Turizm ictimai həyatın təzahürü kimi.	Mövzu 3
4.	10.10.26	Turizmin formaları. Məqsədinə görə turizmin növləri	Mövzu 4
5.	17.10.26	Turizm sənayesi (o cümlədən: rəqəmsal texnologiyalar və süni intellekt alətləri)	Mövzu 5
6.	24.10.26	Turizm məhsulu və onun formalaşması xüsusiyyətləri	Mövzu 6
7.	31.10.26	Turizm bazarı	Mövzu 7
8.	07.11.26	Aralıq imtahanı	
9.	14.11.26	Turizm marşrutlarının təsnifatı. Azərbaycanın turizm potensialı	Mövzu 8
10.	21.11.26	Turizm və ətraf mühitin qorunması	Mövzu 9
11.	28.11.26	Turizmdə rəsmiyyətçilik və formallıqlar	Mövzu 10
12.	05.12.26	Turizmdə təhlükəsizlik və sığortalanma	Mövzu 11
13.	12.12.26	Turizm fəaliyyətinin hüquqi əsasları	Mövzu 12
14.	19.12.26	BMÜTT və dünyanın turizm sahəsində qabaqcıl ölkələri	Mövzu 13
15.	26.12.26	Təqdimatların/layihələrin müzakirəsi	
		Final imtahanı	